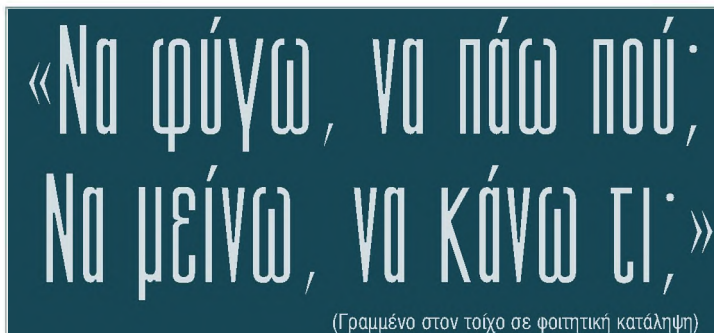

ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΤΙΤΛΩΝ: Η Νέα Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση;

Γιάννης Καζάντζης
Καθηγ. Διοίκησης Ποιότητας στο ΤΕΙ Αθήνας
μέλος ΔΣ του ΔΟΑΤΑΠ

Οι εισαγωγικές τελειώνουν, τα προβλήματα αρχίζουν. Φοιτητές αδιάφοροι που δεν πέτυχαν σε επιθυμητή σχολή. Στην πλειοψηφία εισακτέοι με χαμηλούς ή κάτω από τη βάση βαθμούς, χωρίς υποδομή και ικανότητες για ανώτατες σπουδές. Και όμως εγκλωβίζονται σε μακρόχρονες σπουδές, χωρίς άλλη διέξοδο. Πτυχίο ή τίποτα.

Όσοι απέτυχαν στις εισαγωγικές χάνουν χρόνια και χρήμα στα φροντιστήρια ή αγοράζουν ελπίδες στα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών ή ξενιτεύονται.

Αλλού, π.χ. Γαλλία, Αγγλία, τα στεγανά και τα αδιέξοδα είναι ξεπερασμένα. Επάλληλοι κύκλοι μονοετών, διετών ή τριετών σπουδών καταλήγουν σε Εθνικά Διπλώματα διαφόρων επιπέδων. Με πληθώρα τίτλων από μεταγυμνασιακά επίπεδα μέχρι το διδακτορικό.

Παράλληλα, την τελευταία εικοσαετία εξελίσσεται παγκοσμίως μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με τη δημιουργία Εθνικών Πλαισίων Τίτλων (ΕΠΤ). Σε ένα Πλαίσιο εντάσσεται συνήθως το σύνολο των τίτλων μιας χώρας. Περιλαμβάνονται τίτλοι κατώτερης, μέσης, ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και τίτλοι δια-

βίου εκπαίδευσης. Οι τίτλοι αυτοί συνιστούν ένα ενιαίο σύνολο διαρθρωμένο σε 10-12 επίπεδα από την μεταυποχρεωτική μέχρι την πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Τα Εθνικά Πλαίσια μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα έχουν όμως κοινά σημεία αναφοράς. Ειδικότερα, στηρίζονται στα σύγχρονα εκπαιδευτικά εργαλεία, όπως μαθησιακά αποτελέσματα (τι είναι ικανός να κάνει ο κάτοχος κάθε τίτλου). Περιγραφές επιπέδων τίτλων. Προδιαγραφές κάθε κατηγορίας τίτλου. Ειδικές προδιαγραφές τίτλων που καλύπτουν διαφορετικές ατομικές, εκπαιδευτικές και εργασιακές ανάγκες. Φόρτο εργασίας και πιστωτικές μονάδες. Με τα εργαλεία αυτά τα συστήματα γίνονται ευέλικτα. Το κέντρο βάρους μετατοπίζεται από τη διδασκαλία στη μάθηση. Από τα χρόνια φοίτησης στα αποτελέσματα της μάθησης. Από τις διαδικασίες στις ανάγκες των φοιτητών. Από την ιεραρχική δομή στην κάθετη και οριζόντια κινητικότητα.

Σε κάθε ΕΠΤ υπάρχουν ορισμένοι τυπικοί και διεθνώς αναγνωρισίμοι τίτλοι που διευκολύνουν τη συσχέτιση με τους υπόλοιπους τίτλους, τη σύγκριση των ΕΠΤ και τη διεθνή αναγνώριση. Ο πρώτος κύ-

κλος ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνει συνήθως και τους ενδιάμεσους, π.χ. μονοετείς και διετείς, τίτλους σπουδών, με δυνατότητα πρόσβασης στον βασικό ακαδημαϊκό τίτλο.

ΕΠΤ εφαρμόζουν σήμερα Αυστραλία, Ν.Ζηλανδία, Αγγλία, Ιρλανδία και Δανία. Γερμανία, Φινλανδία και Ουγγαρία είναι έτοιμες και προετοιμάζονται οι υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

Στην Ελλάδα εφαρμόζεται ακόμη ένα ανελαστικό και στεγανό σύστημα με μαθησιακούς τρόπους άλλων εποχών. Με πλειοψηφία φοιτητών μέτριων ή κατώτερων δυνατοτήτων, που εξαναγκάζονται σε μακρόχρονες σπουδές. Αδιέξοδα που οδηγούν πολλούς στην αδιαφορία, στην παράταση, στην εγκατάλειψη ή στο κυνήγι της βάρσης με κάθε τρόπο.

Απαιτείται λοιπόν και στην Ελλάδα η εφαρμογή μιας νέας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης με ένα σύγχρονο ΕΠΤ πολλαπλών επιπέδων και με διεθνείς προδιαγραφές. Ένα νέο σύστημα που θα επιτρέπει την κινητικότητα από επίπεδο σε επίπεδο και από τίτλο σε τίτλο. Με τίτλους που θα χορηγούν Επαγγελματικές Σχολές, Λύκεια, ΙΕΚ, ΚΕΚ, ΚΕΣ, Ανώτερες

Σχολές και οι Ανώτατες Σχολές των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ.

Όσοι εκπαιδευτικοί φορείς ενταχθούν στο σύστημα θα αξιολογούνται με διεθνή κριτήρια και θα πιστοποιούνται. Τίτλους θα χορηγούν τα Ανώτατα Ιδρύματα και οι πιστοποιημένες Σχολές ή αντί των τελευταίων φορείς απονομής κρατικών τίτλων μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης.

Οι κάτοχοι ενός τίτλου θα μπορούν να μετακινούνται είτε σε ανώτερο επίπεδο για αναβάθμιση γνώσεων, είτε σε παράλληλο ή και κατώτερο επίπεδο για άλλες γνώσεις ή για αλλαγή ειδικότητας και επαγγέλματος.

Τα ανώτατα Ιδρύματα θα δέχονται κατόχους τίτλων διάφορων επιπέδων ανάλογα με τα προσόντα τους. Επιπλέον θα επιλέγουν για απευθείας εισαγωγή απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που εξασφαλίζουν ουσιαστικά εχέγγυα φοίτησης σε Ανώτατη Σχολή. Είναι πλέον καιρός να εκσυγχρονισθεί και το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να καλύπτει τις δυνατότητες και ικανότητες των πολιτών, ανεξάρτητα ηλικίας, αλλά και τις ανάγκες των ίδιων και της κοινωνίας. ■